
An Choiste um Thionsclaíocht, um Thaighde agus um Fhuinneamh

2023/0207(COD)

20.9.2023

***I

DRÉACHT-TUARASCÁIL

maidir le togra le haghaidh cinneadh ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena leasaítear Cinneadh (AE) 2017/1324 a mhéid a bhaineann le leanúint de rannpháirtíocht an Aontais sa Chomhpháirtíocht maidir le Taighde agus Nuálaíocht i Limistéar na Meánmhara (PRIMA) faoin gclár Fis Eorpach (COM(2023)0359 – C9-0213/2023 – 2023/0207(COD))

An Choiste um Thionsclaíocht, um Thaighde agus um Fhuinneamh

Rapóirtéir: Paolo Borchia

Eochair do na siombailí a úsáidtear

- * An nós imeachta comhairliúcháin
- *** Nós imeachta an toilithe
- ***I An gnáthnós imeachta reachtach (an chéad léamh)
- ***II An gnáthnós imeachta reachtach (an dara léamh)
- ***III An gnáthnós imeachta reachtach (an tríú léamh)

(Braitheann an cineál nós imeachta ar an mbunús dlí a mholtar sa dréachtghníomh.)

Leasuithe ar dhréachtghníomh

Leasuithe ó Pharlaimint na hEorpa arna leagan amach in dhá cholún

Léirítear téacs atá scriosta le ***cló trom iodálach*** sa cholún ar chlé. Léirítear téacs atá curtha in ionad téacs eile le ***cló trom iodálach*** sa dá cholún. Léirítear téacs nua le ***cló trom iodálach*** sa cholún ar dheis.

Sa chéad líne agus sa dara líne den cheanntásc a ghabhann le gach leasú, sonraítear an chuid ábhartha den dréachtghníomh atá á breithniú. Má bhaineann leasú le gníomh atá cheana ann a bhfuil sé i gceist é a leasú leis an dréachtghníomh, bíonn an tríú líne i gceanntásc an leasaithe ina sonraítear an gníomh atá cheana ann agus bíonn an ceathrú líne ann ina sonraítear an fhoráil den ghníomh sin is mian le Parlaimint na hEorpa a leasú.

Leasuithe ó Pharlaimint na hEorpa i bhfoirm téacs comhdhlúite

Aibhsítear téacs nua le ***cló trom iodálach***. Léirítear téacs atá scriosta trí leas a bhaint as an tsiombail **■** nó cuirtear líne tríd an téacs. Léirítear téacs atá curtha in ionad téacs eile tríd an téacs nua a aibhsíú le ***cló trom iodálach*** agus tríd an téacs atá á ionadú a scriosadh nó trí líne a chur tríd. Mar eisceacht air sin, ní aibhsítear athruithe atá go hiomlán teicniúil agus arb athruithe iad a rinne na ranna dréachtaithe nuair a bhí an téacs críochnaitheach á ullmhú.

CLÁR

Leathanach

DRÉACHTRÚN REACTACH Ó PHARLAIMINT NA hEORPA	5
RÁITEAS MÍNIÚCHÁIN	11
IARSCRÍBHINN: LIST OF ENTITIES OR PERSONS FROM WHOM THE RAPPORTEUR HAS RECEIVED INPUT	13

DRÉACHTRÚN REACTACH Ó PHARLAIMINT NA hEORPA

maidir le togra le haghaidh cinneadh ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena leasaítear Cinneadh (AE) 2017/1324 a mhéid a bhaineann le leanúint de rannpháirtíocht an Aontais sa Chomhpháirtíocht maidir le Taighde agus Nuálaíocht i Limistéar na Meánmhara (PRIMA) faoin gelár Fís Eorpach (COM(2023)0359 – C9-0213/2023 – 2023/0207(COD))

(An gnáthnós imeachta reachtach: an chéad léamh)

Tá Parlaimint na hEorpa,

- ag féachaint don togra ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle (COM(2023)0359),
  - ag féachaint d’Airteagal 294(2), d’Airteagal 185 agus don dara mír d’Airteagal 188 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, ar dá mbun a thíolaic an Coimisiún an togra don Parlaimint (C9-0213/2023),
  - ag féachaint d’Airteagal 294(3) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh,
  - ag féachaint do thuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa an ... ,
  - ag féachaint do Riail 59 dá Rialacha Nós Imeachta,
  - ag féachaint don tuarascáil ón gCoiste um Thionsclaíocht, um Thaighde agus um Fhuinneamh (A9-0000/2023),
1. ag glacadh a seasaimh ar an gcéad léamh mar a leagtar amach ina dhiaidh seo é;
  2. á iarraidh ar an gCoimisiún an t-ábhar a tharchur chuig Parlaimint na hEorpa arís má dhéanann sé téacs eile a chur in ionad a thogra, má dhéanann sé a thogra a leasú go substaintiúil nó má tá sé ar intinn aige a thogra a leasú go substaintiúil;
  3. á threorú dá hUachtarán a seasamh a chur ar aghaidh chuig an gComhairle, chuig an gCoimisiún agus chuig na parlaimintí náisiúnta.

Leasú 1

Togra le haghaidh cinnidh
Aithris -1 (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

**(-1) Is rogha dhearfach í an
Chomhpháirtíocht maidir le Taighde agus
Nuálaíocht i Limistéar na Meánmhara**

(PRIMA) faoin gclár Fís Eorpach do thíortha i mbéal forbartha a bhfuil ábharthacht straitéiseach ag baint leo chun leasa an Aontais agus, i gcomhréir le teachtaireacht ón gCoimisiún an 1 Nollaig 2021 maidir leis an ‘Global Gateway’, a bhfuil tionscadail um dhearadh inbhuanaithe ar ardcháilíocht de dhúth go géar orthu, agus a chuirtear chun feidhme le leibhéal arda trédhearcachta agus caighdeán chun tairbhí sóisialta agus eacnamaíocha marthanacha a sholáthar do phobail áitiúla.

Or. en

Leasú 2

**Togra le haghaidh cinnidh
Aithris -1 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(-1 a) Ina theachttaireacht an 7 Meitheamh 2016 maidir le Creat Comhpháirtíochta nua a bhunú le tríú tíortha faoin gClár Oibre Eorpach maidir leis an Imirce, leag an Coimisiún béim ar an ngá atá le gach beartas, lena n-áirítear taighde agus nuálaíocht, chun aghaidh a thabhairt ar bhunchúiseanna na himirce trí shamhail nua comhair ina mbeadh infheisteoirí príobháideacha páirteach, chomh maith leis an ngá atá le díriú ar fhiontair bheaga agus mheánmhéide (FBManna) agus ar bhonneagar inbhuanaithe.

Or. en

Leasú 3

Togra le haghaidh cinnidh Aithris -1 b (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(-1 b) Ba cheart aon fhorlú a d'fhéadfadh a bheith ann idir PRIMA agus tionscadail taighde agus nuálaíochta eile a dhéantar faoin gclár Fís Eorpach, nó ionstraimí eile de chuid an Aontais, amháil an Ionstraim um Chomharsanacht, Forbairt agus Comhar Idirnáisiúnta (ICFCI), a sheachaint.

Or. en

Leasú 4

Togra le haghaidh cinnidh Aithris 15

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(15) Chun síneadh a chur le PRIMA, is gá faireachán agus meastóireacht a dhéanamh ar an gcomhpháirtíocht seo i gcomhréir leis na forálacha a bhaineann le Fís Eorpach. Ba cheart don Choimisiún meastóireacht eatramhach a dhéanamh ar PRIMA faoin 31 Nollaig 2025 ar a dhéanaí, agus meastóireacht deiridh a dhéanamh faoin 31 Nollaig 2031 ar a dhéanaí, agus ba cheart do na meastóireachtaí sin a bheith ina rannchuidiú leis na meastóireachtaí foriomlána eatramhacha agus deiridh ar Fhís Eorpach. Ba cheart measúnú a dhéanamh sna meastóireachtaí ar cháilíocht agus ar éifeachtúlacht PRIMA agus ar an dul chun cinn a dhéanfar maidir lena chuspóirí a bhaint amach. Ba cheart don Choimisiún torthaí agus conclúidí na meastóireachtaí sin a fhoilsiú agus a scaipeadh. I gcomhréir le hAirteagal 10(2),

(15) Chun síneadh a chur le PRIMA, is gá faireachán agus meastóireacht a dhéanamh ar an gcomhpháirtíocht seo i gcomhréir leis na forálacha a bhaineann le Fís Eorpach. Ba cheart don Choimisiún meastóireacht eatramhach a dhéanamh ar PRIMA faoin 31 Nollaig 2025 ar a dhéanaí, agus meastóireacht deiridh a dhéanamh faoin 31 Nollaig 2031 ar a dhéanaí, agus ba cheart do na meastóireachtaí sin a bheith ina rannchuidiú leis na meastóireachtaí foriomlána eatramhacha agus deiridh ar Fhís Eorpach. Ba cheart measúnú a dhéanamh sna meastóireachtaí ar cháilíocht agus ar éifeachtúlacht PRIMA agus ar an dul chun cinn a dhéanfar maidir lena chuspóirí a bhaint amach ***ar feadh a shaolré, lena n-áirítear a chur chun feidhme faoin gclár Fís 2020 agus Fís Eorpach araon.*** Ba cheart don

pointe (c), de Rialachán (AE) 2021/695, ba cheart cur chuige soiléir saolré a bheith ag PRIMA, ba cheart é a bheith teoranta ó thaobh ama de agus ba cheart go n-áireofaí ann na coinníollacha chun deireadh a chur de réir a chéile leis an gcistiú faoin gclár Fís Eorpach.

Choimisiún torthaí agus conclúidí na meastóireachtaí sin a fhoilsiú agus a scaipeadh. I gcomhréir le hAirteagal 10(2), pointe (c), de Rialachán (AE) 2021/695, ba cheart cur chuige soiléir saolré a bheith ag PRIMA, ba cheart é a bheith teoranta ó thaobh ama de agus ba cheart go n-áireofaí ann na coinníollacha chun deireadh a chur de réir a chéile leis an gcistiú faoin gclár Fís Eorpach.

Or. en

Leasú 5

Togra le haghaidh cinnidh
Airteagal 1 – mír 1 – pointe 4 – pointe c
Cinneadh 2017/1324
Airteagal 4 – mír 3

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(c) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 3:

‘Déanfaidh an Coimisiún measúnú, ar bhonn leanúnach, ar chomhlíonadh na ngealltanais a thug na Stáit Rannpháirteacha agus féadfaidh sé bearta iomchuí a dhéanamh, lena n-áirítear na bearta sin in Airteagal 9.’;

Leasú

scriosta

Or. en

Leasú 6

Togra le haghaidh cinnidh
Airteagal 1 – mír 1 – pointe 12
Cinneadh 2017/1324
Airteagal 11a – mír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

1. Tabharfaidh PRIMA-IS rochtain

PE752.796v01-00

Leasú

1. Tabharfaidh PRIMA-IS rochtain

8/13

PR\1285030GA.docx

don Choimisiún ar an bhfaisnéis uile a bhaineann leis na gníomhaíochtaí indíreacha a chistíonn sé. Áireofar san fhaisnéis sin ranníocaíochtaí agus torthaí na dtairbhíthe a bheidh rannpháirteach i ngníomhaíochtaí indíreacha nó aon fhaisnéis eile a mheastar a bheith riachtanach chun beartais nó cláir an Aontais, nó i gcás inarb infheidhme, na Stát Rannpháirteach a fhorbairt, a chur chun feidhme, a fhaire agus a mheas.

don Choimisiún ar an bhfaisnéis uile a bhaineann leis na gníomhaíochtaí indíreacha a chistíonn sé. Áireofar san fhaisnéis sin ranníocaíochtaí agus torthaí na dtairbhíthe a bheidh rannpháirteach i ngníomhaíochtaí indíreacha nó aon fhaisnéis eile a mheastar a bheith riachtanach chun beartais nó cláir an Aontais, nó i gcás inarb infheidhme, na Stát Rannpháirteach a fhorbairt, a chur chun feidhme, a fhaire agus a mheas.

Beidh rochtain ag Parlaimint na hEorpa agus ag údaráis na Stát Rannpháirteach ar an bhfaisnéis sin freisin i gcás ina dtagraíonn sí do ghníomhaíochtaí indíreacha lena n-áirítear tairbhíthe atá bunaithe ar a gcíocha féin. Tá cearta rochtana den sórt sin teoranta d'úsáid neamhthráchtála agus neamhiomaíoch agus comhlíonfaidh siad na rialacha rúndachta is infheidhme.

Or. en

Leasú 7

Togra le haghaidh cinnidh
Airteagal 1 – mír 1 – pointe 14
Cinneadh 2017/1324
Airteagal 14 – mír 3

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

3. Déanfaidh an Coimisiún meastóireacht eatramhach agus meastóireacht deiridh ar PRIMA faoi chuimsiú mheastóireachtaí an chláir **Fís Eorpach**, i gcomhréir le hAirteagal 52 de Rialachán (AE) 2021/695, le cúnadh ó shaineolaithe neamhspleácha seachtracha a roghnófar ar bhonn próiseas oscailte trédhearcach.

Leasú

3. ***Faoin 31 Nollaig 2025***, déanfaidh an Coimisiún meastóireacht eatramhach agus ***faoin 31 Nollaig 2031 déanfaidh sé*** meastóireacht deiridh ar PRIMA faoi chuimsiú mheastóireachtaí an chláir ***Fís Eorpach, mar aon le meastóireachtaí comhfhreagracha de réir chaighdeáin mheastóireachta an chláir Fís 2020 le haghaidh na ngníomhaíochtaí sin a dhéantar faoi chuimsiú an chláir Fís 2020*** i gcomhréir le hAirteagal 52 de Rialachán (AE) 2021/695, le cúnadh ó shaineolaithe neamhspleácha seachtracha a

roghnófar ar bhonn próiseas oscailte
trédhearcach.

Or. en

RÁITEAS MÍNIÚCHÁIN

Tá an tionscnamh Eora-Mheánmhara PRIMA (an Chomhpháirtíocht maidir le Taighde agus Nuálaíocht i Limistéar na Meánmhara) á chur chun cinn go comhpháirteach ag an gCoimisiún Eorpach agus ag 19 dtír sa limistéar Eora-Mheánmhara, ar Ballstáit den Aontas 11 díobh.

Tá tábhacht shuntasach gheostraitéiseach ag PRIMA don Aontas Eorpach ina iomláine. Cé go gcuirtear an clár chun feidhme go heisiach i gcomharsanacht na Meánmhara, agus go bhféadfadh an chuma a bheith ar an scéal nach bhfuil inti ach uirlis réigiúnach amháin, san am céanna, freastalaíonn sé ar thosaíochtaí geopholaitiúla a bhfuil leas comhchoiteann agus práinn ag baint leo do na Ballstáit uile.

Trí aghaidh a thabhairt ar dhúshlán amhail ganntanas uisce agus neamhshlándaíl bia i gComharsanacht an Deiscirt, tá sé beartaithe aige gníomhú mar uirlis taidhleoireachta eolaíochta agus díriú ar bhunchúiseanna na héigeandála imirce, a bhfuil méadú ag teacht ar a dtionchar thar theorainneacha Bhallstáit an Deiscirt.

Aontaíonn an Rapóirtéir, dá bhrí sin, leis an togra ón gCoimisiún chun an fhéidearthacht ballraíocht a fháil a choinneáil ar oscailt freisin do Bhallstáit nach bhfuil páirteach sa chlár go fóill.

Ní mór comhlántacht a áirithiú freisin idir PRIMA agus ionstraimí comhair agus tionscnaimh eile de chuid an Aontais atá ann cheana (amhail an Ionstraim nua um Chomharsanacht, Forbairt agus Comhar Idirnáisiúnta a tháinig i bhfeidhm in 2021 a thiocfaidh in ionad na hIonstraime Eorpaí um Chomharsanacht agus um Chomhpháirtíocht), chun forluí agus dúbláil a sheachaint agus gníomhaíochtaí an chláir á gcur chun feidhme.

Tá sé beartaithe leis an dréacht-tuarascáil a thíolaic an Rapóirtéir nach gcuirfí chun feidhme ach líon teoranta athruithe ar an togra ón gCoimisiún.

De réir na tuarascála meastóireachta eatramhaí,¹ d'éirigh leis an gclár PRIMA a bhreisluach do bheartais chomhair Eorpacha a chruthú. Idir 2018 agus 2022, mhaoinigh PRIMA 202 thionscadal (lena n-áirítear soláthar uisce, feirmeoireacht agus agraibhia), ar fíú 285.7 milliún san iomlán iad.²

Dá bhrí sin, creideann an Rapóirtéir nár cheart athruithe a theorannú ach don mhéid atá fíor-riachtanach chun go mbeifear in ann leanúint ar aghaidh leis an gclár a luaithe is féidir.

I bhfianaise na mbreithnithe sin, aontaíonn an Rapóirtéir freisin le cur chuige an Choimisiúin gan raon feidhme na hionstraime a leathnú.

Baineann na hathruithe atá beartaithe leis na réimsí seo a leanas den chuid is mó.

Ar an gcéad dul síos, measann an Rapóirtéir gur gá na tagarmharcanna meastóireachta a

---

¹ Meastóireacht Eatramhach ar an gComhpháirtíocht maidir le Taighde agus Nuálaíocht i Limistéar na Meánmhara (PRIMA) COM (2023) 285 final

² Togra le haghaidh Cinneadh ó Pharlaimint na hEorpa agus an Chomhairle lena leasaítear Cinneadh (AE) 2017/1324 a mhéid a bhaineann le leanúint de rannpháirtíocht an Aontais sa Chomhpháirtíocht maidir le Taighde agus Nuálaíocht i Limistéar na Meánmhara (PRIMA) faoin gclár Fis Eorpach

thuaireascítear in Airteagal 14 a leasú. De réir an togra ón gCoimisiún, déanfaidh an Coimisiún meastóireacht eatramhach agus meastóireacht deiridh ar PRIMA faoi chuimsiú mheastóireachtaí an chláir Fís Eorpach, i gcomhréir le hAirteagal 52 de Rialachán (AE) 2021/695. Mar sin féin, ba cheart measúnú a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí a dhéantar faoi chuimsiú an chláir Fís 2020 de réir chaighdeáin mheastóireachta an chláir Fís 2020.

Ar an dara dul síos, ba cheart rochtain ar fhaisnéis a neartú do Pharlaimint na hEorpa. Cé go n-áirithítear formhaoirseacht Parlaiminteach cheana féin trí shreabhadh na dtorthaí faireacháin agus na n-athbhreithnithe tréimhsiúla ar an bhfaireachán ar chomhpháirtíochtaí Eorpacha, mar chuid de mheastóireachtaí an chláir Fís Eorpach de bhun Airteagal 52 de Rialachán (AE) 2021/695, creideann an Rapóirtéir gur cheart do PRIMA-IS rochtain a sholáthar do Pharlaimint na hEorpa freisin ar an bhfaisnéis uile a bhaineann leis na gníomhaíochtaí indíreacha a chistíonn sí. Ba cheart go n-áireofaí san fhaisnéis sin ranníocaíochtaí agus torthaí na dtairbhíthe a bheidh rannpháirteach i ngníomhaíochtaí indíreacha nó aon fhaisnéis eile a mheastar a bheith riachtanach chun beartais nó cláir an Aontais, nó i gcás inarb infheidhme, na Stát Rannpháirteach a fhorbairt, a chur chun feidhme, a fhaire agus a mheas.

Baineann pointe idirghabhála eile le cumhachtaí an Choimisiúin a thuairiscítear in Airteagal 4, mír 3, i gcás ina measann an Rapóirtéir go bhfuil an tAirteagal nua atá beartaithe doiléir maidir le cineál, raon feidhme agus méid na mbeart thuasluaite.

**IARSCRÍBHINN: LIST OF ENTITIES OR PERSONS
FROM WHOM THE RAPPOREUR HAS RECEIVED INPUT**

The following list is drawn up on a purely voluntary basis under the exclusive responsibility of the rapporteur. The rapporteur has received input from the following entities or persons in the preparation of the draft report:

Entity and/or person
Permanent Representation of Italy to the European Union
Prof. Angelo Riccaboni, Chair of the Board of Trustees